

Методичні рекомендації
МР НТОУ 03.05:2020

Затверджено
Наказ НТО України
Від 6 листопада 2020 р. № НКГС/018

Відповідно
до ISO 18065:2015

Туризм та пов'язані з ним послуги.

Туристичні послуги, що надаються на природоохоронних територіях. Вимоги

Зміст

Передмова	2	6 Об'єкти	15
Вступ	3	6.1 Загальні положення	15
1 Сфера застосування	4	6.2 Центр для відвідувачів	16
2 Нормативні посилання	4	6.3 Шляхи	16
3 Терміни та визначення понять	5	6.4 Пункти спостереження	17
4 Методи громадського користування	8	6.5 Відпочинкові зони	17
4.1 Загальні положення	8	6.6 Зони кемпінгу	17
4.2 План громадського користування	8	6.7 Притулки	17
4.3 Контроль виконання плану громадського користування	9	6.8 Центри проведення практикумів з природознавства	17
4.4 Персонал	10	7 Сторонні виконавці	18
5 Надання послуг	11	8 Безпека послуг	19
5.1 Доступ та приймання	11	9 Поводження з відходами, прибирання та обслуговування	20
5.2 Інформування	11	Додаток А (довідковий) Доступність послуг та об'єктів	21
5.2.1 Загальні положення	11	Додаток Б (довідковий) Забезпечення прав споживачів	22
5.2.2 Публікації	12	Додаток В Перелік чинних в Україні законодавчих і нормативних документів, що стосуються природоохоронних територій	23
5.2.3 Розміщення вказівників	13	Бібліографія	24
5.3 Екологічне навчання та роз'яснювальна діяльність	13	Пояснення до бібліографії	24
5.4 Бронювання	14		
5.5 Розглядання скарг	14		

Передмова

Методичні рекомендації «Туризм та пов'язані послуги. Туристичні послуги, що надаються на природоохоронних територіях (відповідно до ISO 18065:2015)» (далі – документ) підготовлено і впроваджено Національною туристичною організацією України (далі – НТОУ) з метою підвищення якості туристичних послуг в Україні та гармонізації діяльності в сфері туризму з відповідною сучасною міжнародною практикою.

Цей документ розроблено відповідно до Наказу НТОУ № НкГС/017 від 11.03.2020 р. щодо застосування вимог міжнародних стандартів та за узгодженням з ТК 169 «Туризм і послуги у сфері туризму». Він є неофіційним переказом ISO 18065:2015. У випадку неоднозначного тлумачення вимог цього документа рекомендується використовувати стандарт ISO 18065:2015.

У додатку В наведено перелік законодавчих і нормативних документів, що стосуються природоохоронних територій в Україні та їх використання.

Документ рекомендований для добровільного застосування членами та партнерами НТОУ, а також усіма зацікавленими підприємствами, організаціями і фізичними особами-підприємцями.

Вступ

Природоохоронні території (ПТ) створені для збереження та захисту ендемічних особливостей, культурної спадщини та оточення визначеної території для того, щоб ними насолоджувалося як теперішнє, так і майбутні покоління.

Ініціатива щодо створення природоохоронних територій вже може виходити не тільки і навіть не переважно від урядових організацій.

Адміністрації природоохоронних територій несуть відповідальність за забезпечення ефективного і стійкого планування та формування туристичних послуг відповідно до законодавчих вимог. Проведення оцінювання ризиків сприятиме безпеці відвідувачів, а оцінювання якості послуг пом'якшить вплив на дику природу, флору, фауну та громади, розташовані на ПТ.

За належного управління туристична діяльність на ПТ дозволить відвідувачам відчувати контакт з природним середовищем і водночас дізнатися про важливість охорони природи.

Природоохоронні території створені насамперед для збереження певних типів біофізичних процесів або форм, наприклад популяцій диких тварин, середовища їх існування, природних ландшафтів (включаючи неживу природу) або культурної спадщини, зокрема культурні традиції громади.

Громадське використання, туризм та відпочинок можуть бути однією з цілей діяльності ПТ. Туристи відвідують їх для власного задоволення і разом з тим отримують користь від розуміння та усвідомлення цінностей, на підставі яких була утворена територія.

Туризм на ПТ розвивається і зараз є важливим елементом у культурі сучасного суспільства. Природоохоронні території створюють дуже сприятливі умови для підвищеного попиту на активний відпочинок в природному середовищі.

Застосовуючи методи управління громадським користуванням, адміністрації ПТ повинні взяти на себе відповідальність за забезпечення обізнаності відвідувачів з цінностями ПТ та їх збереження під час участі у обраних ними заходах. Це ї є метою цього документа.

1 Сфера застосування

Цей документ встановлює вимоги до туристичних послуг, що надають безпосередньо адміністрації природоохоронних територій (за винятком охоронних морських акваторій), щоб задовольнити потреби відвідувачів, приділяючи першочергову увагу збереженню цих територій.

Примітка 1. Такі природоохоронні території можуть бути керовані державними чи приватними організаціями, громадами або громадськими організаціями, або різними комбінаціями деяких чи усіх з них.

2 Нормативні посилання

У тексті наведено посилання на нижченаведені документи, частина яких або весь їх зміст застосований у цьому документі. Для посилань із датами застосовують тільки зазначене видання. Для посилань без дат застосовують останню редакцію наведеного документа (включно з будь-якими змінами).

ДСТУ ISO 7001:2006 Графічні символи громадського призначення (ISO 7001:1996, IDT).

...кінець тестового фрагменту